

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Сектор за фискални систем

Број: 011-00-00219/2019-04

01.04.2019. године

Кнеза Милоша 20

Београд

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

11000 БЕОГРАД
Македонска 22/VIII

Размотрили смо ваш захтев за мишљење број: 253/1 од 22. марта 2019. године, који сте упутили Министарству финансија – Сектору за фискални систем, у вези утврђивања накнаде за коришћење јавних површина. С тим у вези, обавештавамо вас о следећем:

1. Накнаде за коришћење јавне површине прописане су одредбама чл. 236-242. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/2018 - у даљем тексту: Закон).

Одредбом члана 236. став 1. тачка 1) прописана је накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности.

Под коришћењем простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, сматра се заузеће јавне површине: објектом привременог коришћења: киоск, тезга, башта, апарат за сладолед, банкомат, аутомат за продају штампе, покретни објекат за продају робе на мало и вршење занатских и других услуга, монтажни објекат за обављање делатности јавних комуналних предузећа, телефонска говорница и слични објекти, башта угоститељског објекта, за забавни парк, циркус, спортске терене, за одржавање концерата, фестивала и других манифестација, за одржавање спортских приредби, за објекте и станице за изнајмљивање бицикла, за коришћење посебно обележеног простора за теретно возило за снабдевање, односно за почетну обуку возача и друго (став 2. члана 236. Закона).

Коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе односи се на привремено коришћење простора на јавној површини и не обухвата коришћење трајног карактера изградњом објеката инфраструктуре (став 3. члана 236. Закона).

Одредбама члана 239. ст. 1. и 2. Закона, уређено је да је највиши износ накнаде за коришћење јавне површине прописан у Прилогу 12 овог закона, као и критеријуми за прописивање висине накнада: време коришћења простора, зона у којој се налази простор који се користи, уколико је зона утврђена актом јединице локалне самоуправе, као и

техничко-употребне карактеристике објекта, уколико се јавна површина користи за постављање објеката.

Ставом 3. истог члана Закона, прописано је да се актом скупштине јединице локалне самоуправе утврђује висина накнаде у складу са ст. 1. и 2. тог члана, олакшице, начин достављања и садржај података о коришћењу јавне површине надлежном органу који утврђује обавезу плаћања накнаде.

Утврђивање накнаде за коришћење јавне површине врши се према површини коришћеног простора, сразмерно времену коришћења тог простора или према техничко-употребним карактеристикама објекта. Накнаду утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода решењем. (члан 240. ст. 1. и 2. Закона).

С тим у вези, скупштина јединице локалне самоуправе у складу са својим актом утврђује висину накнаде у зависности од зоне, техничко-употребних карактеристика објекта уколико се јавна површина користи за постављање објеката, између осталог за постављање привремених монтажних објеката на јавним површинама, при чему тако утврђена висина накнаде не може бити већа од највишег износа накнаде за коришћење јавне површине прописаног у Прилогу 12 овог закона.

Поступак давања на коришћење јавне површине за одређене намене (нпр. јавни оглас, јавно надметање), план постављања привремених објеката, локације које се дају на коришћење за одређене намене, ближе услове (нпр. право учешћа, пријава на конкурс, рок за пријављивање) и критеријуме за одабир корисника утврђује јединица локалне самоуправе својим актом, при чему напомињемо да јединица локалне самоуправе не може наплатити већи износ накнаде по m^2 коришћеног простора од највишег износа који је прописан Законом.

Уколико се јавна површина за одређене намене даје на коришћење поступком јавног надметања, јединица локалне самоуправе за те намене може одлуком утврдити висину накнаде као почетну висину накнаде.

2. Одредбом члана 236. став 1. тачка 2) Закона, прописана је накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица којим се врши непосредни утицај на расположивост, квалитет или неку другу особину јавне површине, за које дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Јавна површина у смислу овог закона јесте површина утврђена планским документом јединице локалне самоуправе која је доступна свим корисницима под једнаким условима: јавна саобраћајна површина (пут, улица, пешачка зона и сл.), трг, јавна зелена површина (парк, сквер, градска шума и сл.), као и јавна површина блока (парковски уређене површине и саобраћајне површине блока (члан 236. став 4. Закона).

Приходи остварени од накнаде за коришћење јавних површина припадају буџету јединица локалне самоуправе (члан 242. Закона).

Према члану 17. став 1. тач. 6) и 7) Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/2018-др. закон) управљачу јавног пута поверава се вршење јавних овлашћења која се односе на издавање одобрења за постављање рекламних табли и паноа, односно

издавање одобрења за постављање уређаја за обавештавање или оглашавање на јавном путу.

Сходно члану 19. Закона о путевима, финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите јавног пута обезбеђује се, између осталог из накнада за употребу јавног пута, буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Према томе, Законом је уређено да се накнада за коришћење јавне површине наплаћује и за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица којим се врши непосредни утицај на расположивост, квалитет или неку другу особину јавне површине, за које одобрење издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе, што обухвата, између осталог и постављање рекламних паноа на јавним површинама изван путног појаса, нпр. пешачкој зони и сл., тргу, јавним зеленим површинама (парк, сквер, градска шума).

Највиши износи накнаде за коришћење јавне површине који се односе на оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, прописани су у Прилогу 12 Закона, у највишем износу од 100,00 динара дневно/m².

Приходи остварени од предметне накнаде припадају буџету јединица локалне самоуправе, сходно члану 242. Закона.

Имајући у виду да јединица локалне самоуправе може поверити управљачу јавног пута вршење јавних овлашћења за издавање одобрења за постављање рекламних табли и паноа, односно издавање одобрења за постављање уређаја за обавештавање или оглашавање на јавном путу, начин финансирања управљача јавних путева (јавних предузећа) обезбеђује се, између осталог, из буџета јединице локалне самоуправе, у складу са законом.

3. Одредбом члана 236. став 1. тач. 1) и 3) прописане су накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности, односно накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу.

У складу са чланом 236. став 3. Закона, коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе у смислу става 1. тачке 1) тог члана односи се на привремено коришћење простора на јавној површини и не обухвата коришћење трајног карактера изградњом објекта инфраструктуре.

Према одредбама члана 240. ст. 1, 2. и 3. Закона, прописано је да се утврђивање накнаде за коришћење јавне површине врши према површини коришћеног простора, сразмерно времену коришћења тог простора или према техничко-употребним карактеристикама објекта, да накнаду утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода решењем, као и то да се накнада по основу заузећа јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова увећава за 100% ако инвеститор продужи дозвољени рок за заузимање јавне површине. Под продужењем рока подразумева се прекорачење рока завршетка изградње евидентираног у писменој изјави инвеститора о почетку грађења

односно извођења радова и року завршетка грађења, односно извођења радова према закону о планирању и изградњи.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 26) Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09 ... 83/18), између осталог, прописано је да линијски инфраструктурни објекат јесте јавни пут, јавна железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, деривациони цевовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл. који може бити надземни или подземни, чија изградња је предвиђена одговарајућим планским документом.

У складу са чланом 6. Закона о основама својинско правних односа („Сл. лист СФРЈ” бр. 6/80, 36/90, „Сл. лист СРЈ”, бр. 29/96, „Сл. гласник РС”, бр. 115/05-др. Закон) на ствари на којој постоји право својине може се засновати, између осталог право службености.

Према одредбама члана 49. Закона о основама својинско правних односа, стварна службеност је право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности, при чему се стварна службеност може установити на одређено време или за одређено доба године.

Стварна службеност заснива се правним послом, одлуком државног органа и одржајем (члан 51. Закона о основама својинско правних односа).

На захтев власника послужног добра, надлежни државни орган утврђује и одговарајућу накнаду коју је власник повласног добра дужан да плати власнику послужног добра (члан 53. Закона о основама својинско правних односа).

С тим у вези, предмет утврђивања и плаћања накнаде за коришћење јавних површина није коришћење јавних површина трајног карактера изградњом објеката инфраструктуре.

Међутим, када се приликом изградње објеката инфраструктуре врши заузеће јавне површине (нпр. тргови, паркови, скверови) плаћа се накнада за коришћење јавне површине, по основу заузећа јавне површине грађевинским материјалом као и за извођење грађевинских радова и изградњу, чија је висина прописана у Прилогу 12 Закона, у највишем износу од 180,00 динара дневно/ m^2 .

Напомињемо да сходно одредбама Закона о основама својинско правних односа надлежни државни орган може наплатити одговарајућу уговорену накнаду за установљавање права службености, која не представља накнаду за коришћење јавне површине у смислу Закона.

П. О. МИНИСТРА
ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Славица Савић